

Kanalen in Frankrijk
Een grote ontdekkingsstocht

Jan en Nel van Dijk

Frankrijk het meest favoriete vakantie­land van Nederland.

Velen gaan met de auto, caravan, camper of fiets.

Voor een weekend bezoekt men vaak Parijs of een van de andere fraaie steden.

Maar je kunt Frankrijk ook ontdekken per boot via de rivieren en kanalen. Wij doen dat al een paar jaar met onze boot, de Cadans III.

CADANS III

Ik wil wat vertellen over de Franse kanalen, wat laten zien via een aantal zelfgemaakte foto's. En iets laten proeven van wat wij zien en beleven op de kanalen in de bijna 5 maanden die we er zomers zijn.

Nederland heeft internationaal de naam voor wat betreft de waterhuishouding, we wonen onder de zeespiegel en weten precies om te gaan met het afvoeren van rivierwater, droogleggen van polders, het zeewater tegen te houden en zeker de vaarwegen begaanbaar houden.

Maar de Fransen kunnen er ook wat van. Door middel van sluisen, stuwen en deels eeuwenoude waterwerken zijn rivieren bevaarbaar gemaakt en waar dat niet mogelijk was zijn er kanalen gegraven.

Maastricht

Parijs

Lyon

Ligplaats
Cadans III

Downloaded from
www.kmf.nl
© 2004 KMF
www.kmf.nl
© 2004 KMF

De kanalen zijn deels langs de rivieren gegraven en soms via waterwerken er overheen, waar heuvels zijn maken ze tunnels, soms meer dan 5 km. lang.

Wunderschöner mit Zypressen gesäumter Kanalschnitt
Saint-Jean automatisée 1,71 m
 automated - automatisiert 200 m

2 écluses de Fresquel automatisées 0,71 m
 automated - automatisiert

Fresquel automatisée 2,48 m
 conducteur VNF - tél : 04 68 25 78 63

ce bief et les suivants sont très étroits, ralentir
 this reach and the following are very narrow, slow down
 Dieses Schleusenbecken und die nächsten sind sehr eng Verlangsamern

l'Evêque automatisée 3,24 m
 automated - automatisiert

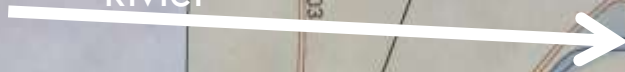
Villedubert automatisées 2,77 m
 tél : 04 68 78 72 92 automated - automatisiert

bief étroit, voie unique
 narrow reach, single trach
 schaler Abschnitt mit nur einer Fahrtrichtung

canal d'alimentation d'Orbiel, bon mouillage calme (fond incertain)
 good quiet mooring (depth uncertain)
 Speisekanal von Orbiel. Guter, ruhiger Ankerplatz (unsichere Tiefe)

société de location Connoisseur Cruisiers
 tél : 04 68 78 73 75 - fax : 03 84 65 26 54

Rivier

Kanaal

A historical black and white photograph showing a large cargo ship on a canal. The ship is a flat-decked vessel with a cabin structure at the rear. In the background, a bridge with a railing spans across the canal. The scene is captured in a sepia or aged tone, suggesting it is from the early 20th century.

Dit allemaal om het vervoer over water mogelijk te maken.

**Op weg
naar Parijs
rond 1930**

Frankrijk heeft 8000 km aan kanalen en in
deze kanalen zitten 2000 sluisen.
De belangrijkste kanalen zijn:

1 Canal du Nord

2 Canal du Saint Quentin

3 Canal des Ardennes

4 Canal de la Marne au Rijn

5 Canal du Briare

6 Canal du Nivernais

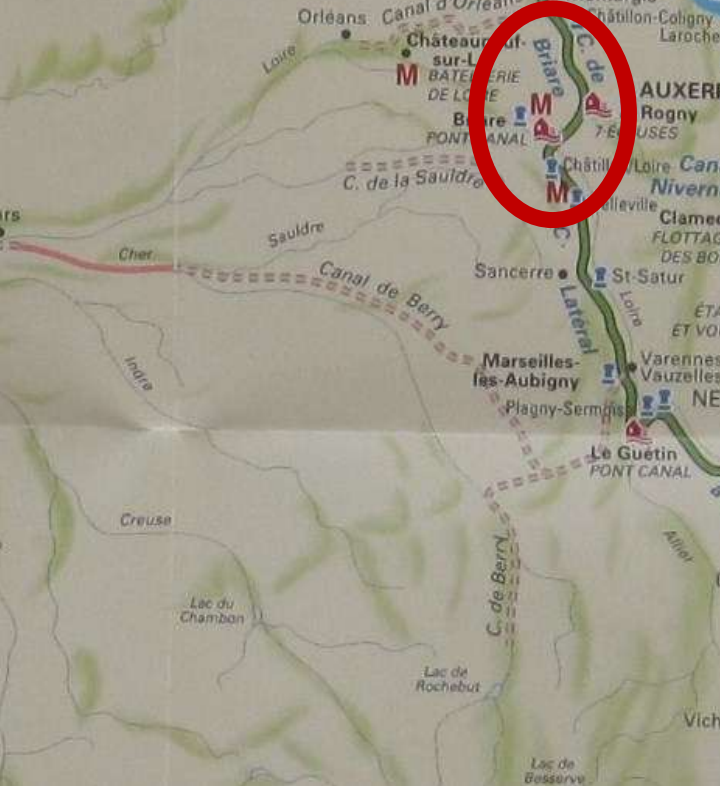
7 Canal du Bourgogne

8 Canal de le Rhône a Sete

9 Canal du Midi

10 Canal lateral a la Garonne

In de 17^e eeuw zijn ze begonnen met de eerste kanalen te graven, toen nog met de hand. Het canal du Briare is het oudste. Rond 1604 is men er mee begonnen, het loopt tussen de Loire en de Seine.

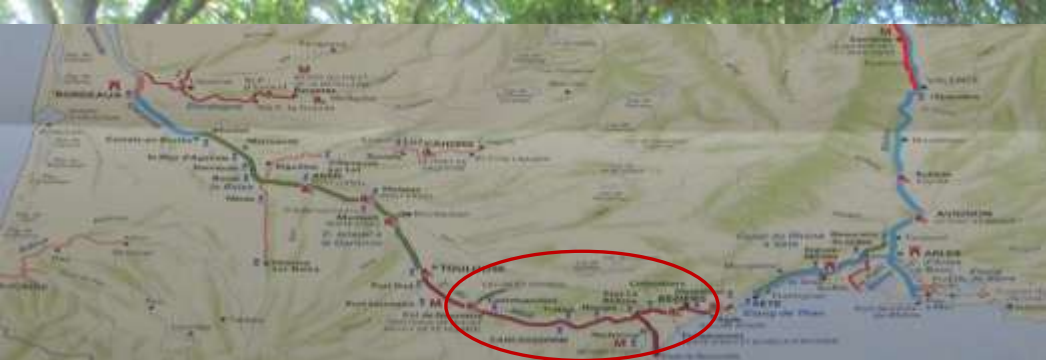

CHATELAIN-COLLIGNY - Canal de Berry
Pont de Fagnon

Daarna kwam het Canal du Midi in het zuiden. Deze was omstreeks 1682 klaar.

Dit kanaal, maar ook andere kanalen, werden hoofdzakelijk gebruikt voor vervoer, zowel personen- als vrachtvervoer. Langs alle kanalen loopt een jaagpad, die nu nog dienst doen als fietspaden. Door de opkomst van de treinverbindingen nam het vervoer op de kanalen af en raakten deze in verval.

.

Opstapplaats/laadplaatsen van vroeger zijn gerestaureerd.

Toen er vrachtschepen kwamen, aangedreven door een motor, werd het vervoer over water weer rendabel en kwamen er meer kanalen en de oude verbindingen werden opgeknapt.

De meeste kanalen zijn gegraven in de 19^e eeuw. Aanvankelijk waren de sluisen in de kanalen 30 x 5 meter groot. Later werden ze vergroot tot 40 meter. Vanuit België kwamen steeds meer zogenoemde spitsen, dat zijn vrachtschepen met een vaste maat van 38 x 5 meter. Deze spitsen wilden steeds verder Frankrijk in.

TGHKI-BOUM

TGHKI-BOUM

Het vrachtverkeer via de kanalen is de laatste 20 jaar weer sterk afgenomen, niet meer rendabel en heeft hoofdzakelijk plaats gemaakt voor de pleziervaart. Je ziet langs de kanalen nog wel veel graan en cementfabrieken. Soms heel oud en vervallen, maar ook nog die goed gebruikt worden.

le boat

TO 2725

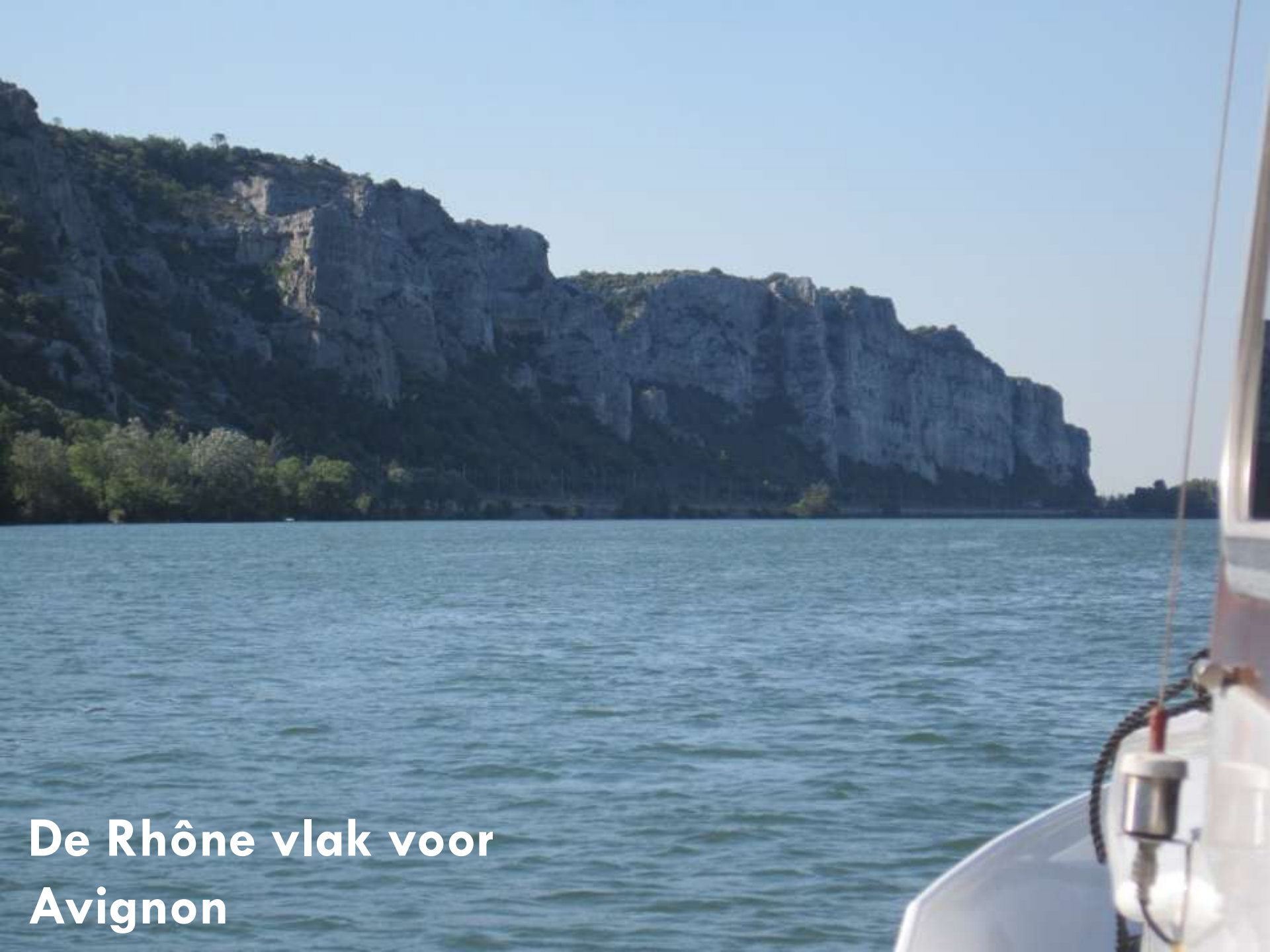
De kanalen worden gevoed door de rivieren, die op zich zelf weer water krijgen uit de bergen. De grote rivieren die hiervoor gebruikt worden zijn de: Rivieren 3x. En ook nog de rivieren de Garonne en de Loire.

Seine bij Parijs

A wide river flows through a landscape. In the foreground, the water is a deep greenish-blue. In the middle ground, a dam structure is visible, with water cascading over its spillways, creating white foam. Behind the dam, there are several houses with brown roofs. The background is dominated by a large, steep hill covered in dense, lush green trees. The sky is a clear, pale blue. A yellow vertical bar is on the left edge of the image.

De Maas bij Givet

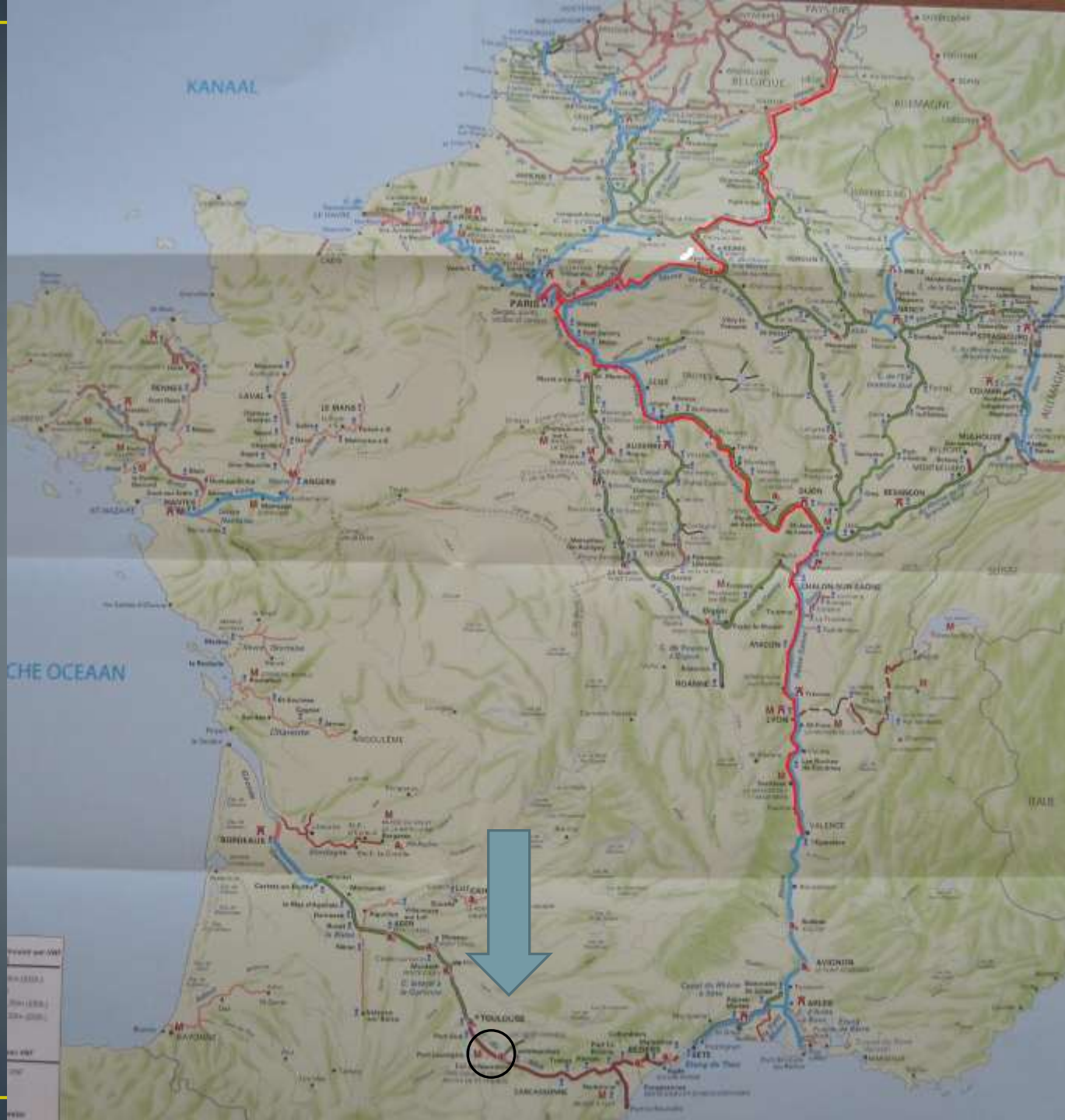
**De Rhône vlak voor
Avignon**

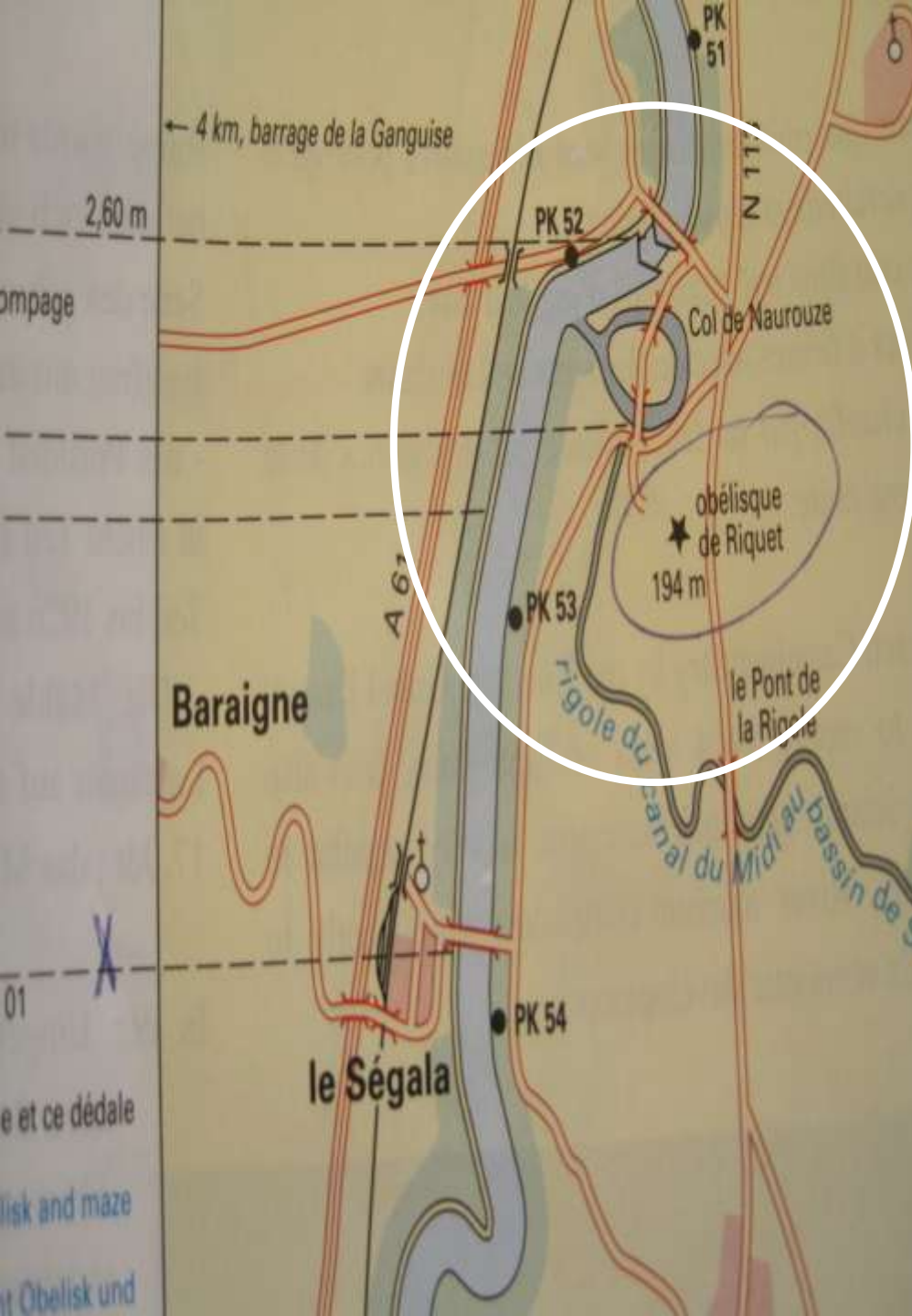
In de zomer worden sommige kanalen soms
gesloten omdat er te weinig aanvoer van water is.
Het is dan te ondiep om te varen.

Het kanaal du Midi krijgt zijn water o.a. rechtstreeks vanuit de zogenoemde “Kleine Pyreneeën” ook wel genoemd de Zwarte Bergen.

Het hoogste punt van het canal du Midi is 194 meter, daar komt het water het kanaal in. De architect van het kanaal is de daar heel bekende Paul Riquet. Er is een obelisk voor gebouwd. Hij is overleden twee maanden voordat het kanaal opengesteld werd. Zijn kinderen zijn steenrijk geworden door de inkomsten van de vroegere vaarrechten.

Hoe zien die kanalen er nu uit als je er op vaart, die 8000 km.? Ik heb er een aantal gefotografeerd. Let wel: ik zou er tientallen kunnen laten zien, maar hier volgt een kleine selectie.

SAUF
AUTORISATION

Canal du Saint Quentin

Hoogste punt kanaal, 285 m.

Canal de la Marne au Rhin

Canal des Ardennes

Canal du Bourgogne

Canal du Midi

Canal lateral a la Garonne

Canal de le Rhone a Sete

Mooi plaatje op kanaal

Aanlegplaats bij wijnboerderij

Jaagpad/fietspad

U denkt waarschijnlijk, prachtige foto's maar wat rustig, alleen maar natuur, geen andere boten, geen gezelligheid en geen drukte.

Niets is daarvan waar, je ontmoet vele mensen, onderweg bij sluizen, aan de kade, elkaar helpen in een jachthaven, of gezellige folklore.

CAMARGUE

Venus

Weer even terug naar het onderwerp waterwerken,
daar waar de Fransen ook goed in zijn. Indrukwekkend
is hoe ze het water over de rivieren laten lopen.

Wat zeker niet onbesproken mag blijven zijn de vele kleine en grote tunnels. Tunnels van 20 meter tot ruim 5 kilometer lang.

TUNNELS

LORE.1103356.A
DEMAZIERE.D
NANCY.54.000
GT.352

LORE

004
558

45
552

Nu kom ik bij een onderwerp waar ik wel uren over kan vertellen, maar daar is de tijd niet voor, dat duurt te lang.

Bijna iedereen vraagt ernaar als ik het over de kanalen heb, al die sluisen zeggen ze dan. Ja het zijn er ook 2000!! Het is veel werk, kost tijd. Maar wij vinden het juist een extra dimensie geven aan het varen.

Sluizen

Er zijn in Frankrijk hele grote sluisen, vooral in de Rhône. Daar is een sluis met een verval van 23 meter.

Er zijn fraaie sluisen, oude sluisen, vervallen
sluisen, ronde sluisen en sluisstrappen: u ziet het.

LES INTERIORS

Canal du Bourgogne

Het kanaal de Bourgogne is 242 km en heeft de meeste sluizen (189) en het gaat omhoog tot 345 meter. Op 4 na worden daar alle sluizen met de hand bediend. Er zijn dagen dat je wel 25 of meer sluizen per dag doet. Er wordt wel verwacht dat je de sluiswachter helpt met het bedienen van de sluis.

MZ 36 H   2-11-2010 0900
 ||||| 10.11 uur H 240 M
 ||||| 11.20 " " 266 M
 pauze tot 13.00 uur
 ||||| 14.00 uur
 ||||| 14.47 uur 200 M
 ||||| 15.54 " " 294 M
 ||||| 17.05 312 M
 10 KM totaal

Moeste 312 M 4-11-2010 0900 U
 ||||| 10.01 U H 320 M
 ||||| 11.24 U H 355 M
 || pauze 12.15 tot 13.00 uur
 | aan kom A 1.45 uur
 totaal 11.4 KM - H 365 M

Verder moet je veel sluisen zelf doen maar die zijn wel geautomatiseerd. Dat gaat via een kastje of een draaislang die boven het water hangt. Er zijn ook sluisen die je activeert als je door het elektrische oog heen vaart.

BASSINEE
LEVEZ

ALARME
TIREZ

EN soms moet je gewoon het hokje in om alles zelf te doen.

Poste de Commande

**SERVICE NAVIGATION
RHÔNE - SAÔNE**
Centre de Rhône & Saône
BUREAU DE ROUBIGNY

OUVERT AU PUBLIC
du mardi au dimanche
de 8h30 à 18h30
UNIF 0800 000 000

Nous sommes à votre service 7j/7
pour toutes vos questions
sur la navigation et la sécurité
sur le Rhône & Saône.
Navigation Rhône-Saône

Control panel with various buttons and a small screen. The buttons are colored green, orange, yellow, and red. There are also some white labels and a small display screen on the panel.

Handwritten notes on a piece of paper, possibly instructions or a checklist. The text is in a non-Latin script, likely Turkish, and is written in red and black ink.

Er valt nog heel veel te vertellen, te laten zien, over de dorpjes langs het water.

Over de wijnindustrie langs de kanalen.

Over de luxe badplaatsen.

Over het varen op de Middellandse zee, nooit gedacht dat we dat een keer zouden doen.

Op een veelgevraagde vraag/opmerking wil ik nog
wat zeggen:

5 maanden op vakantie?

Vakantie is het niet, het is een soort doorleven maar
dan op de boot in Frankrijk, kijk maar,
Gewoon koken etc.

Maar toch ook genieten van
het echte Franse
vakantiegevoel.

Dank u voor de aandacht.

